

A távhő fejlesztési tervek szerepe a hazai távhőszektor fejlesztésében

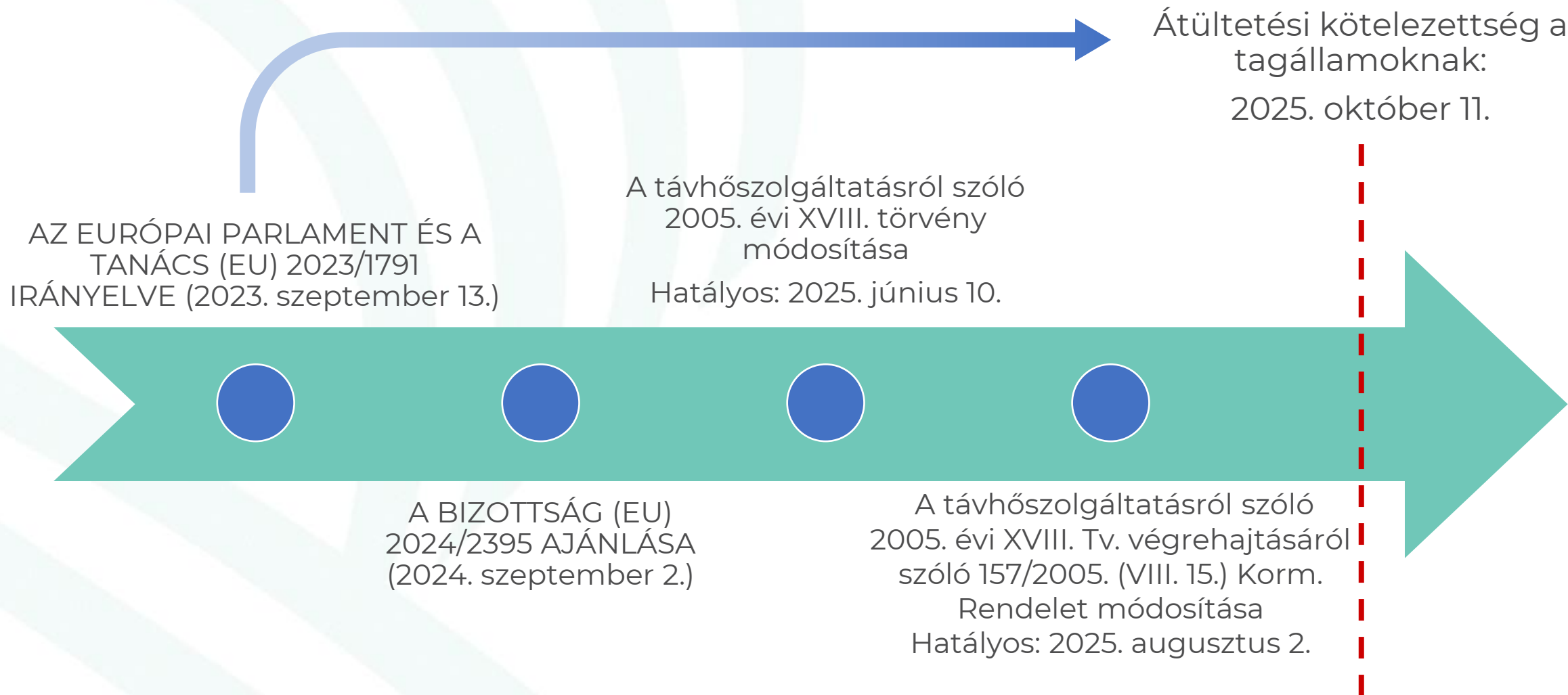
Dr. Hegedüs Krisztina

2025.11.11.

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal

Tiszta energia, fenntartható környezet

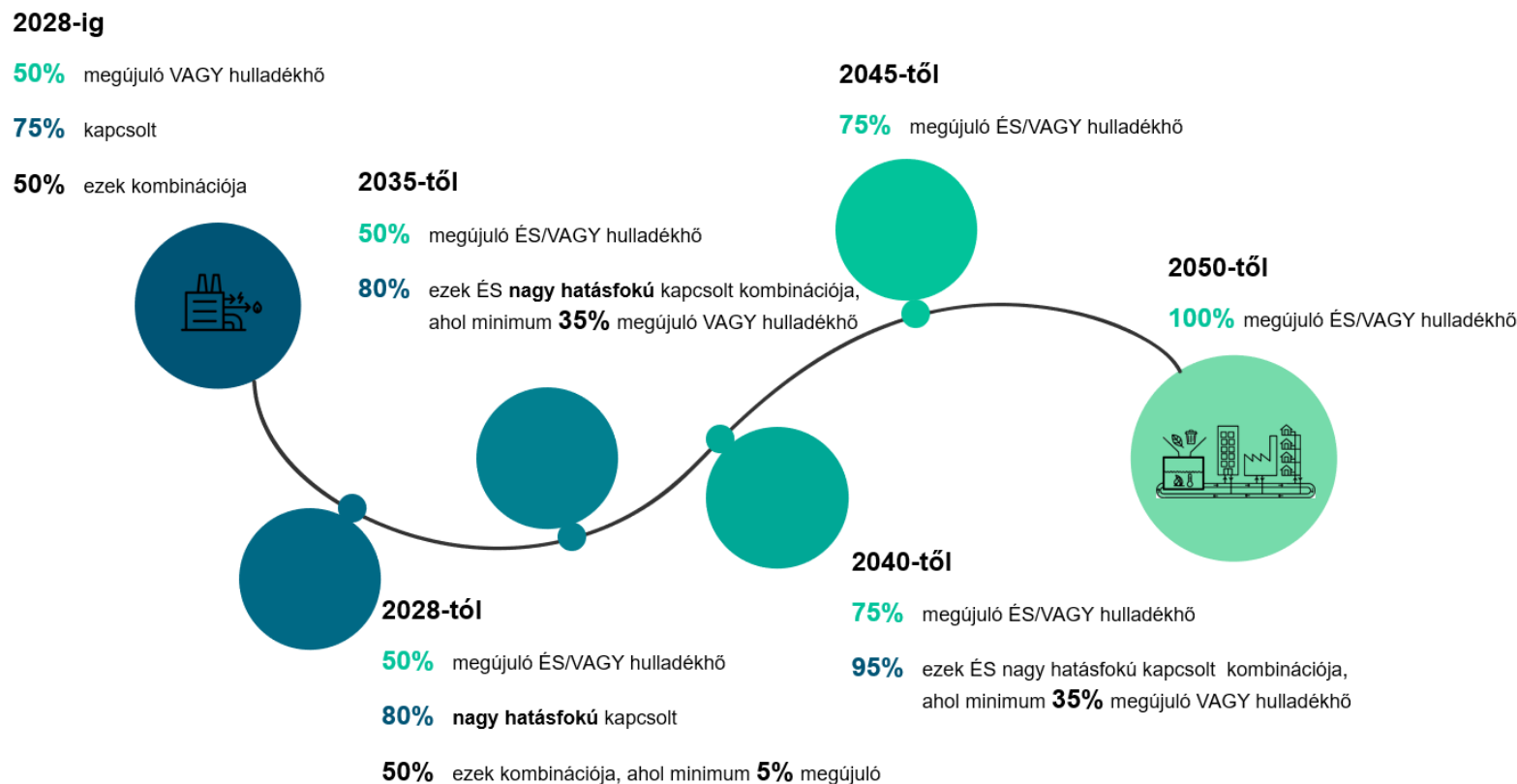
Az energiahatékonysági irányelv hazai jogharmonizációjának mérföldkövei

Jogszabáymódosítások az energiahatékonysági irányelv hazai jogrendszerbe való átültetése miatt

Az Európai Parlament és a Tanács 2023/1791 irányelve (2023. szeptember 13.) az energiahatékonyságról

A. Meghatározza a hatékony távhőrendszer fogalmát, **kritériumait** (26. cikk (1) bekezdése)

B. Meghatározza, hogy azon távhő rendszer üzemeltetői, amelyek nem teljesítik a hatékony távhő kritériumait, **fejlesztési tervet készítsenek**

C. Meghatározza, hogy a 45 000 főnél nagyobb összlakosságú települések helyi **hőhasznosítási tervet dolgozzanak ki**

A Hivatalt az alábbi feladatok ellátásával bízta meg a jogalkotó

- **Hatékony távhő**

- Tszt. Vhr. 1/B. § (2) szerint a **Hivatal ellenőrzi** a hatékony távhőnek való megfeleléshez kapcsolódó számításokat

- **Fejlesztési tervek**

- Tszt. 34/B. § (1) szerint a fejlesztési tervet és a fejlesztési tervek felülvizsgálatait **jóváhagyásra be kell nyújtani a Hivatalhoz**
- Tszt. Vhr. 1/C (3) szerint a Hivatal a fejlesztési tervet és a fejlesztési terv felülvizsgálatait elbírálja

- **Származási garancia**

- 263/2025. (VIII. 13.) Korm. Rendelet szerint a Hivatal származási garanciákkal kapcsolatban meghatározott feladatainak ellátására **számlarendszert működtet**

- **Maradékhő**

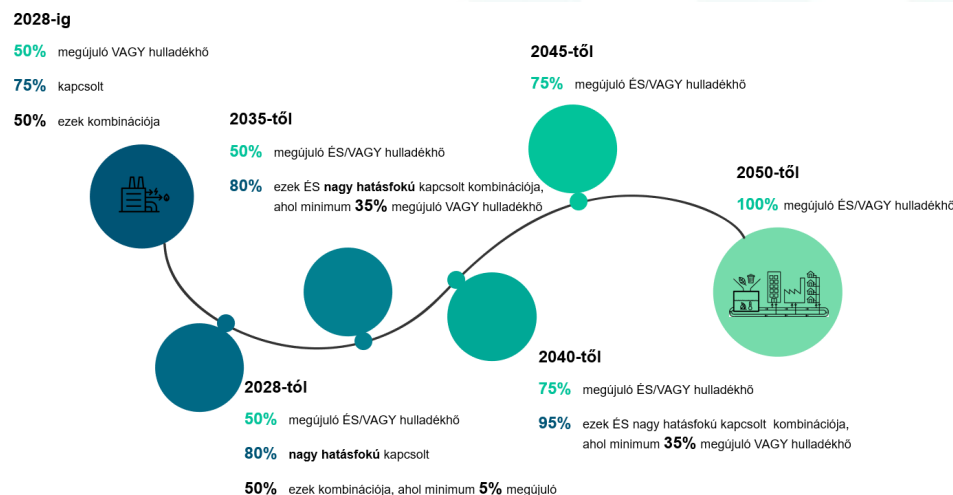
- Tszt. 4. § (1) ag) pontja szerint a Hivatal hatáskörébe tartozik a **maradékhő-értékesítői engedély kiadása**
- Az Árrendelet 5/A. § (3) bekezdése és a 3. melléklete alapján a maradékhő-értékesítő **értékesítői hődíját a Hivatal állapítja meg**

- **Fejlesztési pályázatok**

- a **Hivatal igazolást ad ki** a beruházásokból származó költségmegtakarítás felhasználására

Az Európai Parlament és a Tanács 2023/1791 irányelve az energiahatékonyságról

A. Meghatározza a hatékony távhőrendszer **fogalmát, kritériumait** (26. cikk (1) bekezdése)

- **A számítást a távhőszolgáltató végzi**
- **Éves rendszerességgel**
- **Beküldési határidő a tárgyévet követő március 31.**

Hazai jogrendszerbe való átültetés

→ **Hatékony távfűtés:** megújuló energia, maradékhő, kapcsolt energiatermelésből származó hő vagy ilyen energiák és hők kombinációjának felhasználásával működő, a távhőszolgáltatásról szóló törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet szerinti kritériumokat teljesítő távfűtési rendszer¹

¹ 2005. évi XVIII. törvény a távhőszolgáltatásról

← A hatékony távfűtési és – hűtési rendszer kritériumainak való megfelelésre a **hőtermelési mix arányán alapuló módszertan** került átültetésre

A módszertan főbb elemei (Tszt Vhr. 12. melléklet)

1. Engedélyében szereplő, hidraulikailag vagy kalorikusan összefüggő és egy egységként kezelt, önálló távhőrendszerre
2. Tény adatokon alapuló
3. 1 naptári év alatt termelt és vásárolt beszámítható hőmennyiség és az összes betáplált hőmennyiségek arányára
4. Származási garanciával történő igazolás is elfogadható
5. Származási garanciaként beszámítható és betáplált hőenergiáknak a forrásai szerinti arányát kell figyelembe venni, a segéd villamos energiákat nem
6. Ugyanazt a termelt hőt nem lehet kétszer elszámolni

Az Európai Parlament és a Tanács 2023/1791 irányelve az energiahatékonyságról

- B. Meghatározza, hogy azon távhő rendszer üzemeltetői, amelyek nem teljesítik a hatékony távhő kritériumait, **fejlesztési tervet készítsenek** (26. cikk (5) bekezdése)

- **Beküldési határidő a 2026.12.31.**
- **A fejlesztési tervet 5 évente felülvizsgálja a szolgáltató**
- **A terv bemutatása tárgyév + 9 éves kitekintéssel**

Hazai jogrendszerbe való átültetés

- A Hivatal a Tszt. 4. § (1) h) bekezdése szerint jóváhagyja a 34/B. § (1) bekezdése alapján benyújtott fejlesztési terveket és a fejlesztési tervek felülvizsgálatait.

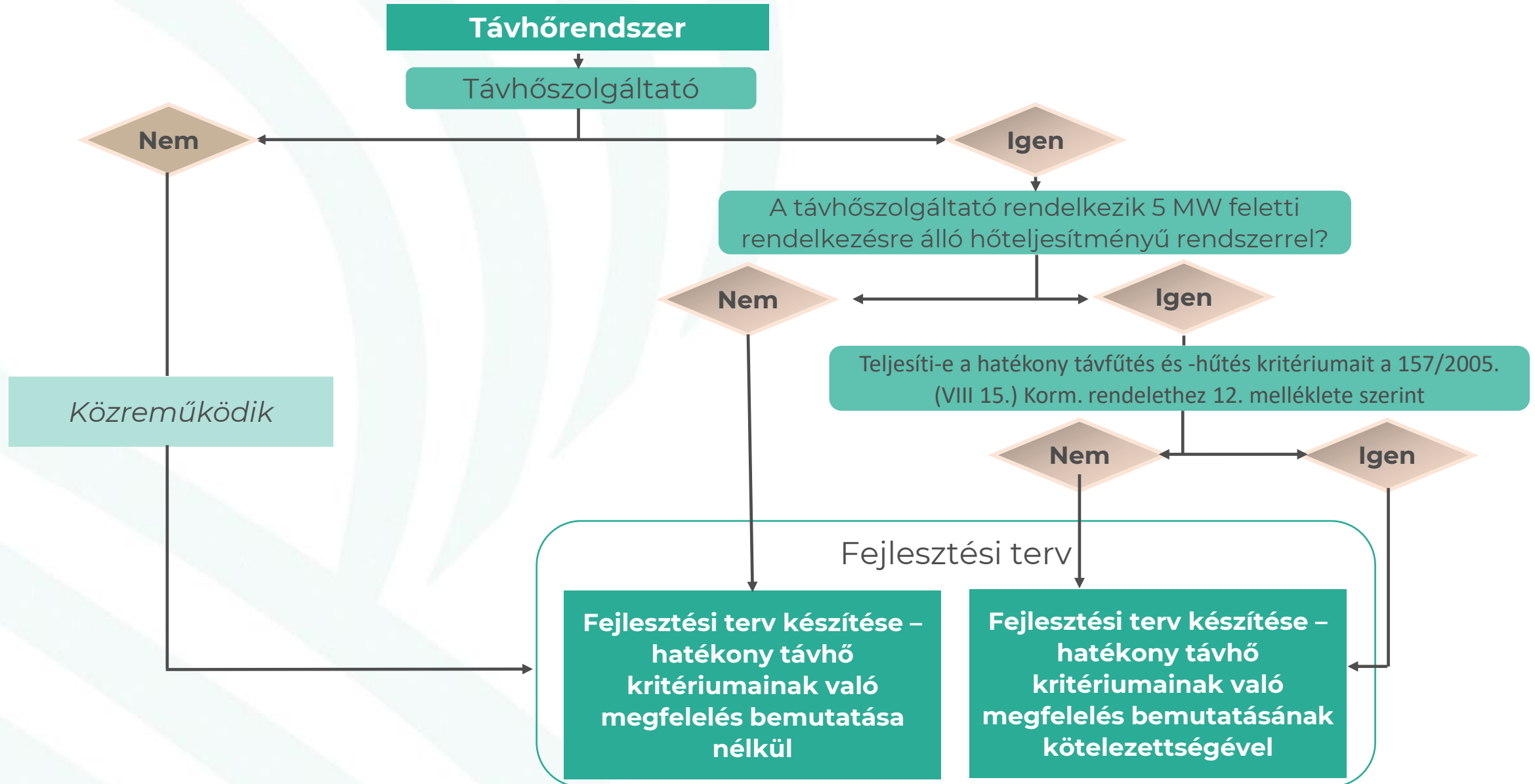
A távhőszolgáltató a Tszt. 34/B. §-a szerinti fejlesztési tervet és a fejlesztési tervek felülvizsgálatait a 9. melléklet szerinti tartalommal köteles elkészíteni.

A fejlesztési terv elkészítésének lépései:

1. Jelenlegi állapot felmérése – távhőrendszer, és a hozzá kapcsolódó termelő egységes jellemzőinek bemutatása
2. Az elérni kívánt jövőbeli állapot leírása – az 5 MW feletti rendelkezésre álló hőteljesítményű rendszerek távhőszolgáltatói esetén a hatékony távhőrendszer kritériumainak való megfelelés mentén
3. Megújuló energia, a maradékhő és a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés növelésének lehetőségének felmérése
4. Hőigény-potenciálbecslés
5. Ütemterv, erőforrások és stratégia kialakítása

A MATÁSZSZ-szal együttműködve rövidesen elkészül a 9. melléklethez kapcsolódó útmutató

Távhőszolgáltató

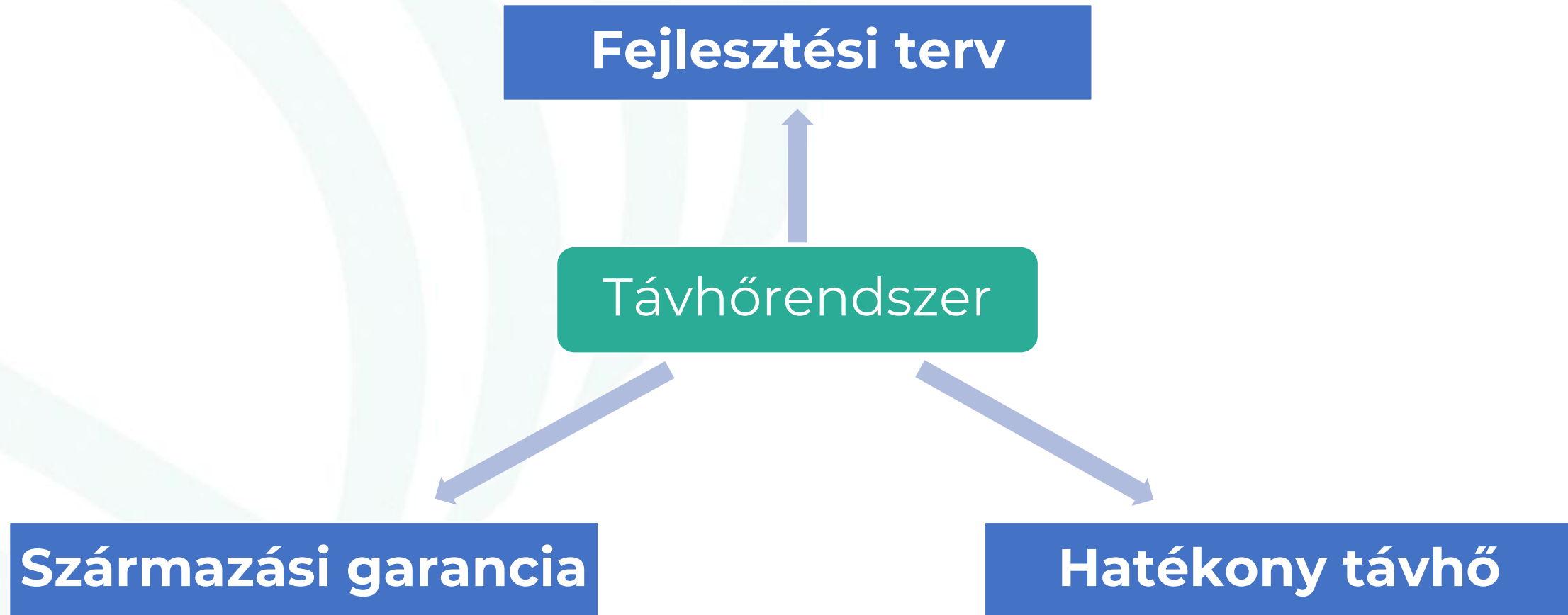
- Tervszerű munkavégzés
- Forrás ütemezés átláthatósága

MEKH

- Fejlesztések elbírálása
- Költségfelülvizsgálatok során a fejlesztési tervek figyelembe vétele
- Befogadott kapacitások felülvizsgálata

Államigazgatási szervek

- Stratégiai tervek készítése
- Iránymutatások kiadása
- Pályázati lehetőségek biztosítása a hatékony távhő vásárlás érdekében

A Tszt. módosításával megjelenő feladatok végrehajtásához a távhőrendszer fogalmának egyértelmű meghatározása, és a MEKH adatszolgáltatási eljárás újradefiniálása szükséges

Az Európai Parlament és a Tanács 2023/1791 irányelve az energiahatékonyságról

- C. Meghatározza, hogy a 45 000 főnél nagyobb összlakosságú települések helyi hőhasznosítási tervet dolgozzanak ki

- **Az önkormányzatoknak felül kell vizsgálni a település energia-hálózatainak párhuzamosságát**

- **Mivel 2 kivétellel e települések mindegyikében van távhő szolgáltatás, így e tervek várhatóan a távhőszolgáltatókkal szoros együttműködésben fognak elkészülni, így a távhő fejlesztési tervekben is ki kell térni rá**

Hazai jogrendszerbe való átültetés

- A Tsz. 6. § (2) m) pontja szerint 45 000 főnél nagyobb összlakosságú település önkormányzata helyi hőhasznosítási tervet készít.

A Tsz. Vhr. 11. melléklete szerinti tartalmi elemekre vonatkozó szabályok figyelembe vételével köteles elkészíteni.

A helyi hőhasznosítási terv elkészítésének kötelező elemei:

1. Az adott település következő 10 évben várható energiaigényének bemutatása a jelenlegi állapot felmérése, és a jövőbeli hatások becslése által
2. A várható energiaigény fedezésének lehetőségeinek feltárása, különös tekintettel a helyben elérhető energiaforrások potenciáljának kihasználhatóságára
3. Energiamegtakarítási lehetőség feltárása
4. A terv készítése során egyeztetni kell az földgáz- és villamosenergiahálózatok engedélyeseivel az energiahatékonysági és megújulóenergia-ellátási tervekről, figyelembe véve az energiahálózatok engedélyeseinek infrastruktúra-fejlesztési terveit
5. A tervezett beruházások, azok ütemezésének, finanszírozási lehetőségeinek bemutatása

A maradékhő a távhőszektor számára fontos energiaforrás lehetne, a szabályozási környezet ehhez járul hozzá

Maradékhő potenciál

- Ipari maradékhő számos, ipari parkok, gyártelepek melletti távhőrendszerben rendelkezésre áll, de távhő célú hasznosítására kevés élő példa van
- Az ipari maradékhő hasznosítása érdemben tudná támogatni a hatékony távhő kritériumnak való megfelelést
- Fenntartható, kedvező árú hőforrás

Szabályozási környezet átalakítása

Szabályozási akadályok elhárítása

- Egyszerűsített engedélyezési eljárás a maradékhő-értékesítő részére
- A maradékhő-értékesítő részére egyszerűsített adatszolgáltatás
- Maradékhő fogalom egyértelmű definiálása

Motiváció termelői oldalon

- Maradékhő-értékesítőre vonatkozó legmagasabb hatósági ár meghatározás átalakítása

Motiváció átvevői oldalon

- Nyereségtényező mértékének emelése

Maradékhő árképzés módszertana

- 1** Működési költség: 2 000 HUF/GJ
- 2** Értékcsökkenés: a távhőszolgáltató részére történő hőátadás céljából üzembe helyezett tárgyi eszközökre
- 3** Megtérülés: fenti eszközök könyv szerinti értéke és a mindenkor nyereségtényező +1% szorzata

